

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 ft — kr.
Fél évre 3 ft — kr.
Negyedévre 1 ft 50 kr.

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda
és
kiadóhivatal:

CIRNER és LINGNER
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési felhívás.

Midőn a „Közérdek”-et politikai lappá alakítottuk át, azt reméltük, hogy a hazai általános politikai közélet eleven, fejlődést és haladást teremtő munkájából vehetjük ki első sorban a minket megillető részt. Alig kezdtünk azonban e nehéz, de lelkesítő feladathoz, azonnal észre kellett vennünk, hogy nekünk nemcsak munkálni, hanem ennél még fokozottabb erővel védeni is kell magunkat oly politikai és nemzetiségi irányelvek ellen, melyek — szerintünk — károsak, sőt veszedelmesek is lehetnek magyar állami és hazafias társadalmi szempontból.

Az olvasó közönség a lefolyt negyed év alatt elegendő bizonyosságot szerezhett arról, hogy mily munkaerőkkel és mily szellemben igyekeztünk teljesíteni felvállalt nehéz kötelességeinket. Így fogjuk jövőre is folytatni, sohase tévesztve szem elől a legfőbb célt: békés uton megnyerni a széthúzó elemeket a magyar állami eszmének.

E küzdelmünkben erőt a szabadság és igazság eszménye, bátortást olvasó közönségünk hazafias támogatása nyújt.

Megújítjuk tehát lapunk előfizetési felhívását, kérve olvasóinkat, hogy a „Közérdek”-et támogatni és terjeszteni szíveskedjenek s e végből az új évnegyeden kezdve előfizetéseiket lapunk kiadó hivatalához mielőbb küldjék be.

A „Közérdek” szerkesztősége.

A „Közérdek” előfizetési ára:

Egész évre	6 ft — kr.
Félévre	3 „ — ”
Negyedévre	1 „ 50 „

A „Közérdek” kiadóhivatala.

Tarantella.

Van-e kedvesebb, poétikusabb dolog fiatal leány tánczánál?

Gyöngéd arcának hevülése; álmodozó szemének ártatlan tüze; elragadó, rithmikus mozdulatai, amikor nemzeti táncunkat, a csárdást ropja; a csipkefelleg, amelyből üde hóvállá kiszolgál; a virág, amely fejét és szívét borítja; s a tiszta vágy, melylyel a kivilágos kivirradtig tartó táncz örvénye elsodorja: melyik épszívü ember nem gyönyörködik mindebben, ha a bálteremben tanuja lehet?

A régi magyar daliak táncza is szép volt. Balassa Bálint — így maradt reánk a historiából — nemcsak szép verseket írt, de tánczolni is gyönyörűen tudott. Sok szép fiatal asszony fejét forgatta el vele Egerben és másutt.

S mégis, mennyire elfajulhat a táncz. Olaszországban van egy veszedelmes bogár, valami pókféle. Ha ez a féreg valakit megcsip, az a boldogtalan tánczra perdül. Eszeveszetten tánczol, a szeme vérben forog, az arcza megkékül, a lélekzete elfogy, kezébe, lábába beleáll a görcs; de ő csak járja tovább. Szívesen abbanhagyná, de nem lehet. Dühösen, halálra fáradva, pihenést nem ismervé, örökösen tánczol, amíg eszméletét el nem veszíti, amíg el nem vágódik, mint a zsák.

A parlamenti ellenzék hivatása is szép és kedves. Még talán poétikusnak is lehetne mondani, ha nem volna köztük Polonyi Géza, akinek bölcsőjét a muzsák — nehezen esik ki-mondanunk — messze elkerülték, s akire bajos volna a népdal e sorait alkalmazni:

„Nem anyától lettél,
Rózsafán termettél”

Volt idő, amikor az ellenzék parlamenti táncza könnyű, fiatalos és grációzus volt. De most a tarantella csipte meg. Már öt hónapja tánczol egyfolytában. Szoknyája bájos lebbenése helyett a tombolását látjuk. Szeme tükre elborult, a lélekzete akadozik, a lelkében vad indulatok kavarnak, keze, lába, remeg a szokatlan megerőltetés izgalmatól. A frizurája rég megbomlott, a csipkés inge csuron viz lett már, a népszerűség hervatag virágai fejeéről rég lehullottak.

A farsangi éjszakának is vége van. A napvilág besüt a vadul ugráló embe-
rekre s az aranyos verőfényben élesen meglátszanak ránczaik; a rájuk szakadt politikai öregség gyászos jelei.

Aki e tarantella-táncznak a kísérő zenéjét hallja, az elborzad: hogy lehet ilyen zenére tánczra kerekedni? Ebben a szokatlan, indián zenében a megszólás, a rágalom, a magánbecsület meggyanusítása, a családi szentélyhez vezető ajtók lábballal való berugása, a farkasordítás hűséges utánczása — a kimagasló zenei motívumok.

S az a szomorú, hogy e halálos tánczban nemcsak a szélső pártok eladó leányai vesznek részt s hogy az újságok kísérő muzsikájában a nemzeti párti sajtó a cigányprimás.

A nemzeti párt vezére s Szapáry Gyula, mint gondos mamák, gyönyörködnek a fiatalság tánczában. Bolyhos legyezőjük mögé bujva, az eltűnt ifjúság emlékein merengenek. S bizalmasan suttognak a néppárti gavallérral, aki sötét, érdekes arczával s világfelforgató terveivel, néha a két érett politikai szépség háta mögé ül . . .

Ez a kép az egyik. A politikai élet kohójában, Budapesten így készülnek a millennium méltó megünneplésére a — politikusok.

De hát, Istennek hála, Magyarország népe nemcsak politikusokból áll s a képviselőházon kívül még más helyen is létezik a nemzeti élet.

A nép, az „istenadta” nép; a vármegyék, a városok, a faluk, a puszták népe: az is készül a millenniumra.

Napról-napra halljuk a készülődés hírét. A vármegyék és városok banderium összeállításán fáradoznak. Költséget szavaznak meg hazafias áldozatkészséggel, hogy a nemzet nagy ünnepén senki szégyent ne valljon.

Kiválogatják a lovak legjavát a ménesekekből Szabóknak, szijgyártóknak, aranyműveseknek, gombkötőknek van sok drága dolguk. Régi ékszerek, csótárok, nyergek, bársonymenték, kócsagforgók, aransarkantyuk, nagy görbe kardok, mind előkerülnek a családi kincstár homályából.

Az ereklieszámba menő régi zászlókat is kihozzák a napvilágra. Megfakult szövetségükön a győzelmes csatáknak, a magyar hadi dicsőségnek glóriája ragyog.

Az anyák, a leányok is készülődnek. A magyar asszonyok nagyanyáik szép magyar divatját szeretnék halottaiból feltámasztani. Gyöngyös pártát, fátvölt, mentét, ingvállat, sima selyem szoknyát akarnak viselni.

Mindez kicsinyesség, ugy-e? Pedig a magyar családot ilyen gondok foglalják el mostanában; szeretettel készül arra az ünnepre, mely gyűlölködő politikusok szívét hidegen hagyja.

Budapestre készül fel az egész ország. Sok látnivaló lesz itt. Sok olyan, a minek

láltára feldobog a magyar ember szive s szeme megtelik az örömnök könyveivel.

A magyar föld, a magyar munka, a magyar életrealitás ezer, meg ezer esodáját látja majd felhalmozva itt. Fialtal, szépséges fővárosunk gyors fejlődése, magyar volta ámulatba ejti. Hatalomnak teljéttől, fénytől, pompától, a népszerűség hullámainól körülvéve látja a legelső magyar embert, a királyt.

Magyar viseletben pillantja meg szeme a kir. udvart, főhercegeket és főhercegnőket. Idegen államok képviselőinek megjelenése tesz tanúságot, hogy önálló államiságunkat elismerte a világ.

Angolok, olaszok, németek, francziák, egész Európa képviselve lesz. A tengeren túlról is eljönnek hozzánk, a szabad Amerikából, ahonét a részvét és bátorítás hangját hallottuk, mikor temető volt az egész ország . . .

S ami fő: magyarral jön össze a magyar. A szőke Tisza mellől, a dunántuli Kánaánból, a felső vidék fenyevesei közül s az erdélyrészek városaiából, mindenfelől ide zarándokolnak az emberek. Nem lesz oly zuga az országnak, ahonét ide ne vonzaná a magyar embert az ünneplés vágya. Még a rög is megmozdul s az ország szívében nagy nemzet találkozása lesz a népek, mely ezer éves hazáját el van szánva föntartani, megoltalmazni, az anyagi és szellemi virágzás minél magasabb fokára emelni. — a még ezután jövő ezer meg ezer esztendő változásain keresztül.

Egy ünneplési vágyó nemzet, s egy ünneprontó ellenzék: lehet-e élesebb ellentétet képzelné, mint amilyen ebben van?

A nemzet úterén tartják-e kezüket a parlament botrányhősei? Érzik-e szíve dobogását? Ellesték-e vágyát, törekvéseit? A nemzeti akarat tolmácsai-e ők?

Nem látják, hogy köztük és a nemzet felfogása közt mély szakadás tátong? Nem érzik-e, hogy apránként elszakadoznak a szolidaritás ama szálai, melyek a jóra való, hazafias pártokat a nemzet egyetemével összekötik?

Az ellenzék egy részének nagy elvakultságát mi sem bizonyítja inkább, mint azok a keserű támadások, amelyekben egyes ellenzéki lapok a kormány millennáris programját részesítik.

Szüntelenül azt beszélik, azt írják, hogy a kormány millennáris programjában „nincs felemelő gondolat”; hogy „kapkodás”, „elhamarkodás” jellemzik azt.

A kormány millennáris programja, tudvalevőleg, nagyobb részében örökség. A megelőző kabinet terveinek, szándékának realizálása. S amit e programhoz a kormány maga hozzatott: az egy sok tagból álló bizottság szűrőjén ment át; oly bizottságén, melynek nem egy ellenzéki tagja van.

E millennáris program egyik-másik részével az országgyűlés is foglalkozott; s az egész dolog egy országos határozat végrehajtása is tulajdonképpen.

Ha tehát a program szegényes; ha kapkodás és elhamarkodás jeleit viseli magán: hogy lehet azért a felelősséget a kormány vállára áthárítani?

Hol voltak az ellenzéki bizottsági tagurak, mikor e program egyes pontjai — nagyrészt egyhangú határozat alapján — megállapítottak?

Mért nem terjesztették elé kifogásukat a bizottsági ülésekben s a parlamentben?

Mért nem állottak elő formulázott indítvánnyal? Alkotó lángelmékben ha a szabadelvűpárt szegény, mért nem ragyogtatták teremtő találmányukat Polonyi et consortes? A tudománynak, bölcsességnek, szellemességnek, a nagy koncepczióknak gazdag tárházával rendelkeznek bizonyára ők. Hát mért nem siettek segítségére a kormány s a szabadelvű párti politikusok „gyámoltalanság”-ának? Hisz nem pártérdekről és pártpolitikáról volt szó: a magyar nemzet ünnepről, melyhez a haza minden fiának hozzá kell járulni tehetsége szerint.

De hiszen mi igazságtalanul ítéljük el az ellenzék millennáris tevékenységét.

Van ünnepi programja neki is. A végtelenségig huzódó költségvetési vita; a parlament botrányok állandósága; a család legszentebb titkait sem kimélő pártgyűlölet: a szennyes röpiratok, a hol síma, hol durva gyanúsítások; a vakmerő rágalnak ezer, meg ezer neme; a közprédál odadobott egyéni becsület; Magyarország közéletének megmérgezése: az ellenzék millennáris programja ez.

Werner Gyula.

A vidék érdekében.

A magyar alkotmány helyreállása óta minden kormányval szemben hangzottatott panasz volt az, hogy a változó kormányok főleg Magyarország fővárosának fejlődését veszik szemügyre és minden fáradozásukat és szeretetüket az ország szívére fordítják. A nemzeti büszkeségnek nem tudtak ellenállni s minden körülmények közt egy nagy, fényes és imponáló metropolist akarnak teremteni, amely mintegy az egész országot képviselné a külföld előtt. E törekvésben a kormányokat mindenfelől feltétlen támogatásban részesítettek és e folytonos, mindig egy célra irányított törekvést a képzelhető legkedvezőbb siker kísérte. Magyarországnak olyan fő- és székvárosa van, amely méltán sorakozik Európa legfényesebb emporiumaihoz.

De e törekvésnek megvolt a negatív eredménye is: Magyarország vidéki városai nem fejlődhetek a remélt módon. Visszaesésről ugyan ez irányban sem lehet szó, sem pedig pangásról; de azért igazolt a szemrehányás, hogy az előbbi kormányok a főváros mellett egészen elfeledték s elhanyagolták a kisebb-nagyobb vidéki városokat,

vagy hogy azokért okvetlen többet lehetett volna tenni annál, ami tényleg történt.

A Báffy-kabinet, úgy látszik, ez irányban más akciókat akar bevezetni. Olyan akciókat, amelyek okvetlen kell, hogy elősegítőleg és éltetőleg hasson a vidéki városok fejlődésére, és nem fordítja mindig gondoskodását csupán a fővárosra, hanem a vidéki városok számára is talál panaczeákat, amelyek a rég ohajtott felvirágzáshoz segítik azokat.

Dániel Ernő kereskedelmi miniszter csak a napokban ígérte meg, hogy a legtöbb vidéki városban fog ipariskolákat felállítani és ezzel a peremtórius ígrettel nagy dolgot művelt. A főleg vidéki városokban otthonos kisipar fejlesztésére nemcsak erkölcsi, hanem nagyobb anyagi támogatást is helyezett kilátásba. Olyan intézkedéseket vett fel programjába, amelyek gyors fejlődéshez vezetnek Magyarországi vidéki városait, és báró G l a n z osztrák kereskedelmi miniszternek nem volt sürgösebb dolga, mint budgetbeszédében hű megismétlése Dániel Ernő beszédének.

A vidéki városok emelésére irányozott törekvésben fényes dolgot végzett Lukács László pénzügyminiszter is, midőn törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé az új ételek adómentességéről a vidéki városokban. Oly intézkedés ez, melyet az ország már régóta ohajta várt s amely nagyban hozzájárul, hogy Magyarországhoz méltó vidéki emporiumok teremessenek.

Legújabbán Darányi Ignác földművelési miniszter is megette a magát a vidéki városok fejlesztése végett, midőn határozottan a nagy magyar sertéskereskedelem és kivitel decentralizálása mellett nyilatkozott. A közvetlen exportot Németországba, e szomszéd állam beleegyezése nélkül, nem lehet ugyan decentralizálni, de az osztrák koronatarományokba való kivittelt egyenesen a vidéki városokból is meg lehet győzni. Hogy ezek a rendelkezések mennyire alkalmasak a külföld figyelmét vidéki városainkra terelni, azt már a közel jövő meg fogja mutatni. Az pedig kétségtelen, hogy itt a kormány tervszerű és céltudatos eljárásával van dolgunk, amely meg fogja hozni a maga szép gyümölcsét és amelynek kell hogy egyébként egyáltalán fejlődésképes vidéki városaink természetes és gyorsabb fejlődése legyen a következménye.

A vidéki városok elismerik a kormány e bölcs gondoskodását és — mint a „Pester Correspondenz” hazafias örömmel konstatálja — készek a maguk részéről is erejükkel telhetőleg támogatni ezt a mozgalmat.

A biztosítási ügy.

A biztosítási ügyről sokat és jót lehet mondani s ez intézmény áldásos hatását a társadalom minden körében konstatálhatjuk. A civilizáció előrehaladásával, ama szükségnek, hogy oly megtakarításokat szerezzünk, melyek minden esetre biztosak, a köztudatban mind általánosabbá váltával lépett tartott a biztosítási ügy is. Minél teljesebb egy ország kulturája, annál fejlettebb a lakosság érzeke is a biztosítás minden módja iránt. A praktikus Anglia a legjobb példával jár e tekintetben előttünk. Ott a befizetés valamely biztosító-intézetbe rendes és magától értendő kiadását képezi minden kereső embernek. Legyen szó agkori ellátásról, életjáradékról, elhalálozásról, vagy arról, hogy valamely baleset következményei ellen akarja

magát biztosítani az ember; ha vagyonát tűzvész, aratását jégverés és vihar pusztításai ellen meg akarja óvni: minden helyzetben, bármihez fog, az angol mindig valamely biztosító társasághoz fordul, melyet szívesen megfizet azért, hogy magára vállalja az emberi véletlenségek minden kockázatát.

Magyarországon, dacára a számos kitűnő és mintaképpen szolgáló biztosító-intézetnek, a biztosítás még nem fejlődött akként, amint tulajdonképpen a lakosság érdekében lenne. Ez irányban annyira megy a közöny, hogy az ezen közönyből eredő visszasságokat az állami hatalom által szándékoznak megszüntetni. Egyetlen háztartásban, egyetlen üzletben, gazdaságban és foglalkozásban sem lenne szabad megfélemlíteni arról, hogy a biztosítási díjat felvegyék az évi kiadások és költségek közé. A sajtó és az intelligencia feladata, hogy emberbarátait figyelmeztesse ez intézmény előnyeire és magyarázza meg nekik, hogy a biztosító-intézetek nem egyebek takarékpénztáraknál, amelyek a befizetett összeget előbb-utóbb a kamatok kamataival visszafizetik. Főleg és kiváló módon áll ez azon biztosításokra nézve, melyek valamely kor elérésére és halálesetre vonatkoznak. Sok szükséglet enyhít és sok nyomornak elejét veszi az életbiztosítás intézménye, amely a biztosítottak megtakarított pénzét biztos helyen őrzi, kamatoztatja és pontosan visszafizeti.

Nálunk Magyarországon még nem gondolkoznak oly józanon, mint Angliában. Ott nem a jelen pillanatnak s nem a pillanatnyi élvezetnek élnek az emberek, hanem ki-ki biztosítja a maga életjáradékát, agkori elátását, leányai kiházását, özvegye és gyermekei ellátását az élet minden csapása és balesete ellen a biztosító-intézetek útján, amelyek olyan takarékpénztárak, melyek a náluk megtakarított pénzeket kizárólag és minden körülmények közt arra a célra fordítják, amelyre eredetileg szánva, tervezve voltak.

És ezért tartaná a „Pester Correspondenz“ áldásos körülménynek, ha a biztosítás ügye Magyarországon is oly előkelő módon fejlődne, mint a művelt nyugat haladottabb államaiban, főleg Angliában.

Virágbazár.

— 1896. márczius 21. 22. —

Audran „Rocco“-ja le van főzve; neki csak egy „Üdvöské“-je volt és még hozzá a sok jó mellett mennyi bajt, bosszúságot okozott derék gazdájának!

Nos, nekünk enyedieknek egy idő óta sok üdvöskénk van, és pedig olyanok, akiknek csak jót, sikert, örömet, vigaszt köszönhetünk, de galibát, bosszúságot semmit.

Amihez a mi üdvöskéink hozzáérnek, könyveket letérő aranyvá válik; amihez hozzá fognak, biztos a sikere; öröm, vigaszt kél lépteik nyomán.

Ez „Üdvöské“-k, eltalálhatja bárki, ami jóságos hölgyeink és különösen az ő elevenítő lelkes elnökünk Török Bertalané Brencsán Etelka.

Soha a szegény tanulókat segítő egyesület olyan fényes anyagi és szellemi eredményeket fel nem mutatott, mint amióta a vezetőtest ami fő „Üdvöskénk“ vette kezébe; és hiába tiltakozik becses lapunk főszerkesztője, mint közlelő érdekelt fél és „stiller compaignon“, ezen állításunk ellen, nekünk a főszerkesztőhöz ez alkalommal semmi közünk s végre az igazat, mert szereti kimondani, ő is meghallgathatja.

Az üdvöskék vezetése alatt az elmúlt idényben sok kellemes és főként hasznos hajtó mulatság zajlott le a régi városház ódon (nem akarunk más jelzést használni) termében, de olyan fényes és úgy erkölcsileg, mint anyagilag sikerült, mint a két napos virágbazár, egy sem. Hogy az „ódon“ terem és szűk mellékhelyiségei hogyan változtak át ékes termékké, arról a mi fő Üdvöskénk szólhat igazán, ki dr. Bocz Józsefűben egy végtelenül leleményes és fáradhatatlan főrendező, Hollós Istvánban és Kovács Lászlóban pedig páratlanul buzgó fősegédek tudott megnyerni.

Tündérbertben képzelhette magát a belépő, olyan tündérbertben, melyben a legszebb virágok nem azok voltak, melyek az igazi csinnal és izléssel összeállított sátrak állványain várakoztak — és pedig vajmi kevés ideig — eladásra, hanem a virágok elárusítói: Boér Erzsike, Morágyi Margit, Müller Irén, Reinbold nővérek, Szilágyi Giza rokokó jelmezben és öz. Józsa Zsigmondné, Uray Lászlóné és Makovicska Ottóné, kik nemcsak kiszolgáltatták illő, de éppen nem túlcsigázott obulusokért azokat, hanem bájos mosoly kíséretében fel is tűzték az erősebb nem többé-kevésbé domboru mellére. Három ilyen sátorból áramlott felénk a virágok bódító illata, még bódítóbbá téve a szép elárusítók delejes szemsugaraitól.

Gyönyörűséges spanyol cigány lányok (Folyovich Annuska, Tóth Irén), majdnem valóságos vérbeliek, kínálják az illatos szivarokat, szivarkákat, melyekhez a gyujtószer parázs szemük szolgáltatja, és jó szóra, na meg egy pár filléért kártyát is vetnek szívesen s olyan temperamentummal, hogy különben az a pusztai cigánylány sem teszi, ki nek ilyen alkalmakkor nem annyira a kártyavetés, mint a tulajdon elleni kihágás a fő; de hát a nemes spanyol cigányvér ez alkalommal sem tagadta meg magát, loptak ezek is szíveket, szép számmal. Pedig hogy őrízte őket az ilyen excessusoktól Keresztes Józsefné!

A dél heve csap felénk egy sátorból; szinte keressük a füstölő Vezuvot, de helyette égető szempárokkal találkozunk, amint villamos árammal vonzanak a sátor felé, melynek ölében deli és fürge nápolyi leánykák (Lóthe Piroska és Váro Jolán) festői jelmezükben árulják a dél mindennemű zamatos gyümölcsét, alig győzővén kiszolgálni a vevők tömegét a kedves Malom Zsigáné segítségével.

Kaczkias magyar lányok (Horváth Margit és Gyarmathy Bella) hívják fel figyelmünket a szerencsét osztogató sorsjegyeikre, melyeknek kelendőségéhez képest a II-ik osztály-sorsjáték szomorúan tengődő vállalatnak tűnik fel, és hogy is ne? tágas sátor tárja elénk a szebbnél szebb, értékesebbnél értékesebb nyemremény-tárgyakat, melyek bármelyikét birtokunkba juttathatja ez a kis, halványzöld, potom 20 filléren vesztegetett papiros. Fogarasi Béláné, Medgyes Erzsike, Dömök Erzsike voltak főraktárnokai a Fortunának.

Mint megtestesült cukorhab-torták lebegnek körül az egyszerű, de festői jelmezű pinczérányok (Asztalos Ilona, Bisztricsány nővérek, Grün Johanna, Kassalik Emilia, Kolumbán Eszti, Lamács Luiza, Nagy Marcsa, Végh Katus, Will Adél), kik egyetlen intéstünk mint tündérek varázsolják elénkbe a legjobb falatokat, hűsítő italokat, melyeket szeretetre méltó, kedves menyecskék szolgáltatnak ki.

A jótékony nemtője a buffet mélyére rejtette őket, de áldásos működésük kiterjed az egész, jótékony mulató társaságra.

Aminó pusztitást éles késekkel, hegyes villákkal és zörgő kalánokkal Farnos Elekné, dr. Magyar Károlyné, Lenk Lajosné Szigethi Janosné, Vajna Janka, Klimes Károlyné, Morágyi Istvánné, Barabás Károlyné elkövettek, annak nem volt határa addig, amíg volt pusztítható étel a tálakban, amihez persze a tüzes borok, Papp Gyula féle jó sörök és dr. Mátyásné főzte zamatos thea járult.

Postásipok harsognak; mint valami kis koboldok száguldanak alá és fel a csinos egyenruhás kis Postás Milkák és legénykéik (Keresztes Várika, Mátyás Miczike, Winkler Jánoska, Cirner Laczika), alig győzővén szét-hordani a tömérdek levelet, melyek néme-lyikeben — elvéve akad egy-egy kis szellem is, banális bók és megjegyzés persze annál több.

Kifüggesztett árjegyzékek alatt elhelyezett asztalkáknál árulják jóságos delnök az apró, különféle utalványokat, melyek birtokában a buffet örömeit élvezhetjük s jutányosan bár, de könyörtelenül szedik be a koronákat, filléreket, mert itt a hitelt jelző kréta ismeretlen.

Mondanunk sem kell, hogy a bazárt mindkét napon tömegesen kereste fel a közönség színe-java és aki az első nap megjelent, az bizonyára el nem maradott a másodikon; aki pedig csak az utolsó napon nézett fel, az fájó szívvel bánkodott azon, miért nem jelent meg az elsőn is.

A jó kedv, vidorság meg nem szűnt egy percze sem, és ha az első nap a közönség már 10 órakor eloszlott, ezt nem jószántából, csak programmszerűleg tette, hogy másnap újult erővel folytathassa, tánczcal fűszerezve, mely nem akart véget érni és melyet az „Üdvöskék“ üdvöskéi, a kedves elárusítónok oly fáradhatlanul roptak, mintha nem is ők fáradoztak volna legtöbbet a szép cél sikerén.

A mulatságon, a város színe-javán kívül a közel vidékről is sokan vettek részt, többek között Tövisről: Dr. Boér Jenő családjával, Maros-Ujvárról: Fritz Pál bányatanácsos nevével és Aranka leányával, dr. Bikfalvi Károly nevével, Csegezy Gyula járásbíró, Cicimara Richárd szódagyári mérnök és neje.

És az anyagi eredmény? Az egyszerűen fényesnek mondható, mert a két nap bevétele 900 forint körül jár, amiből szép summa jut a jótékony egyletnek.

De az általános öröm közé mégis vegyült egy ürömcsepp! Mikor lesz már végre valahára egy olyan helyiségünk, melybe, hasonló mulatságok alkalmával, pirulás nélkül vezethetünk be egy idegent s melyben — különösen étkezés alkalmával — egymás hegyin-hátán ülünk és óráról-órára vénülő csontjainkat czugtól, köszvénytől féltünk.

Oh édes millennium! mely annyi szépet hozasz létre, töltsd be ezen jámbor óhajunkat — de hamar!

Verus.

Levelezés.

A gyulafehérvári evref. egyházmegye tisztújító közgyűlése.

A gyulafehérvári ev. ref. egyházmegye folyó hó 17-én tartotta meg tisztújító közgyűlését Gyulafehérvárott. Megjelentek a buzgó és fáradhatlan főgondnok Zeyk Gábor vezetése alatt csaknem az összes világi képviselők és a lelkes kar majdnem teljes számban. Alig egy néhány hiányzott a közgyűlési tagok

közül, csupán az, kit betegség, vagy más elháríthatlan akadályok gátoltak a megjelenésben. Rég nem volt az egyházmegyének oly népes közgyűlése, mint ez, s ritkán és kevés helyen történik oly egyetértő akaratú a tisztujtás, mint itt, hol, noha sokan valának a hivatalosak, de egyhangulag, közfelkiáltással történt minden egyes állás betöltése.

Mindjárt a gyűlés elején, a választott képviselők igazolása s a közgyűlés megalakulása után, Tókos Sándor esperes a maga és tisztársai nevében beadta lemondását, vissza bocsátva az egyházmegye rendelkezésére az ezéltt fiz évvel nyert mandátumot és pedig a maga részéről azon kijelentéssel, hogy a szép, de neki már terhes esperesi tisztségre többé nem ohajt megbízatást nyerni. A közgyűlés a lemondó esperes nagy érdemeinek teljes elismerése s az egyházmegye szolgáltatásban negyedszázadot meghaladó hasznos és üdvös munkálkodásainak jegyzőkönyvi mehatása mellett vette tudomásul a lemondást. És csak az ősi kálvinista szokáson maradt, hogy a közgyűlés valami kitüntető címet, vagy rangot nem adhatott a közszolgálatból visszavonuló szeretett esperesének.

De a lemondott esperes helyére talált oly férfit az egyházmegye eddigi főjegyzője, dr. Elekes Viktor gyulafehérvári lelkész személyében, ki már megelőzőleg is lelkes főtisztviselője vala az egyházmegyének, alapos ismerője s vezetője az egyházmegye soknemű s nehéz ügyeinek, és aki nemesen érző szívével, széleskörű ismeretével, laukadatlan buzgalomával s munkaszeretetével bizonyára tovább fogja vezetni, fejleszteni a haladás útján az egyházmegyét.

És az előléptetett főjegyző helyére talált az egyházmegye oly férfit Ferenczi István zalathnai lelkészben, ki már szintén bebizonyította, hogy akar és tud munkálkodni az egyházmegye közügyeinek szolgálatában s ki az új esperesnek méltó munkatársa lesz.

Egyhangulag, közfelkiáltással választottak szintén meg: Gruzda Domokos tövisi lelkész direktor-számvevőnek és Benedek Károly alvinczi lelkész tanügyi előadónak, akik már a múltban is viselén e tiszteket, minden ket-ségen felül teljes szakismerettel s a náluk már megszokott pontossággal viendik azt tovább. Mint új erő, Bartók Dénes m. igeni lelkész a közpénztárosi állásra lett megválasztva, ahol, mint az egyházmegye vagyonának kezelője, talán alkalmat tehetségeinek hasznos érvényesítésére.

Szintén egyhangulag választottak meg: világi tanácsbírákúl Vadady Gergely és Kolumbán Antal, egyházi fegyelmi bíról Ó. Weress Sándor sárdi, Bodor Lőrincz krakkói lelkész és világi fegyelmi bíról Csuka Domokos és Kolumbán Antal.

A szép egyetértéssel megtartott tisztujtás után azon megnyugtató tudattal záratott be a közgyűlés, hogy az új tisztikarban olyan erőket nyert az egyházmegye, kiknek kezében legjobban van elhelyezve az ügyek vezetése.

A tisztujtás után ünnepi ebéd volt a Hungária szálló egyik diszes termében, hol szellemes felköszöntőkben kívántak áldást a megválasztottakra stb. Első felköszöntő az egyházkerület első tisztviselőjére, a távollevő püspökre hangzott, azután a jelenlevő buzgó főgondnok Zeyk Gáborra, volt és az új esperesre, főjegyzőre és a többi egyházi és világi tisztviselőre.

-n.

Abrudbánya, 1896. márcz. 20.

- Városi közgyűlés. -

Abrudbánya város képviselőtestülete idei tavaszi rendes közgyűlést f. hó 19-én tartotta meg, melyen a városatyák igen szép számmal vettek részt. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldött bizottsági tagok megválasztása után a képviselőtestület tudomásul vette és jóváhagyta a város közönsége és Salamon Sándor között a város tulajdonát képező, ugynevezett „Detonata“ szálloda és „Csetálya“ korezmára vonatkozólag kötött haszonbéri szerződést. Elfogadta a város 1895. évi zárszámadását is. Ezek szerint a város házi pénztárának 1895. évben 55875 frt 99 kr bevétele és 56497 frt 28 kr kiadása volt, hiánylat tehát az év végén 621 frt 29 kr. A kövezet-alap pénztárának 2531 frt 62 kr volt a bevétele, 2363 frt 78 kr pedig a kiadása, pénztári maradvány 168 frt 78 kr. A szegény és betegápolási-alap pénztárába befolyt 625 frt 68 5 kr és kiadott 534 frt 55 kr, pénztári maradvány tehát 118 frt 14 5 kr. A tisztviselők nyugdíjalap pénztárának vagyonösszege 3978 frt 28 krt tett. A letéti pénztárának 17496 frt 59 kr volt a bevétele és 13382 frt 31 kr a kiadása, pénztári maradvány 4114 frt 28 kr.

Az építkezési pénztárra nézve, tekintettel, hogy azt a múlt év november hó 28-án a megyei főszámvevő ur elnöklete alatt a képviselőtestület által kiküldött bizottság lezárta s azóta nem nagy mérvű változások történtek s különben is az építkezéseknek a főmérnöki hivatal általi megvizsgálása nincs teljesen befejezve, nem tartotta magát ezen pénztár átvizsgálására illetékesnek annyival is inkább, mert a mérnöki vizsgálat befejezte után a végelszámolás alkalmával ugy is meg fog vizsgálatni. Az árvapénztár bevétele 9979 frt 63 krt és kiadása 6077 frt 14 krt tett, pénztári maradvány 3092 frt 49 kr volt.

A képviselőtestület a III. oszt. ker. adó kiveto bizottságába a város részéről Böhm Hugó és Molnár Árpád urakat küldötte ki. Elhatározta továbbá, hogy az árva és más alapokban levő pénzeket az „Abrudbányai takarékpénztárba“ helyezi. A legtöbb adót fizetők névjegyzékének 1897. évre leendő kiigazítására Molnár Albert és Miski József urakat rendes tagokul és Jánó József urat póttagul küldötte ki.

A főispán ur ő méltóságának 120—1896. sz. a. kelt leirata alapján a millenniumi bandériumi költségek fedezéséhez, Mikó Dezső kivételével, egyhangulag 500 fittal járult hozzá, egyben elhatározta azt is, hogy a millenniumi ünnepélyt megüli es e célból a programm összeállítására egy bizottság küldetett ki. Több kisebb jelentőségű ügyek elintézése után a közgyűlés véget ért.

X.

Vegyes hírek.

- **Török Bertalan vármegyei főjegyzőnek** a Ferecz József rend lovagkeresztjét vármegyenk méltóságos főispánja értesülésünk szerint a f. hó 27-én tartandó tavaszi közgyűlésen fogja átadni. Kartársai és városunk közönsége a kitüntetett főjegyzőt e napon faklyás zenével tisztelt meg és este a „Két Hattyu“ szálló kávéházi termében banquet-et rendez, melyre a meghívókat már szét is küldték. Az ünnepély iránt mutatkozó érdeklődésből következőve a rendezendő faklyás menet és társas vacsora kitünően fog sikerülni.

- **A „Balázsfalvi társalkodó egyesület“** a napokban tartotta meg rendes közgyűlést, mely egyszersmind tisztujtó közgyűlés is volt. A felolvasott jelentésből örömmel győződünk meg az egyesület gyarapodásáról s tudomásul véve, a volt tisztú kar és választmány alapszabály-szerű lemondását, megválasztották a tisztú kart és választmányt, a következők személyébn: Elnök Simonffy Alajos főszolgabíró, alelnök Dániel István, jegyző Imre József, gazda Cseresznyés Ödön, penztárnok Pongrácz Simon. Választmányi tagok: Bíró József, Droszth József, Gidófalvi Pál, Gross Reinhold, Munteán Simon, dr. Rondi János, Schiszl Károly, Tornya Lajos. Reméljük, hogy a választás üdvös hatással lesz egyesületünk életére s végét veti az annak kebelében utóbbi időkben fölmerült egyenetlenkedéseknek. Adja Isten!

- **Az alsófehármegyei tanító-egyesület** központi köre folyó hó 30-án délelőtt 9 órán kezdődőleg Nagy-Enyeden a leányiskola dísztermében rendes ülést tart, melyre t. czímet tisztelettel meghívja Nagy-Enyeden, 1896. márczius 17-én tartott ülésből az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A képezdei dalkör eneke. 3. Nyilvános tanítást tart Nagy János felenyedi és Eszeki János lőrinczrévei állami tanító. 4. „Az oktatás czelja az alsófoku iskolákban.“ Felolvassa Kasselik Emilia polg. isk. tanítónő. 5. „A népiskolai törvények revíziója.“ Felolvassa László Albert asszonynepi állami tanító. 6. Porzsolt Lajos játék-könyvecskéjé ismerteti Lázár Imre főgyimn. torna-tanár. 7. Általános tisztujtás.

- **A maros-szent-imrei Hunyadi- emlékre** újabban a következő szives adományok folytak be: Fiume város tekt. tanácsától 100 frt, nagyméltóságú Mihályi Viktor gyulafeh érvári ersek urtól 5 frt, a lugosi ft. káptalantól 4 frt 50 kr, Keeske-met város tekt. tanácsától 10 frt, Kézdivásarhely tekt. tanácsától 2 frt, Eger város tekt. tanácsától gyűjtésből 1 frt, 10 krt. Kézmark városától két frt, Léva városól gyűjtésből 3 frt 30 kr, Hajdu-Böszörmény városól gyűjtésből 7 frt 05 kr, Nyitra város tekt. tanácsától 5 frt 40 kr, Kaposvár szolgabírói hivatalból újabb gyűjtésből 1 frt 95 kr, Makó város tekt. tanácsától 3 frt. Bátorak vagyunk a tisztelt közönség figyelmét ismételten felhívni e hazafias czél érdekében, hogy filléreivel a honfui kegyeletnek ez áldozatában részt venni sziveskedjék.

- **A Szivarozás elleni törvény.** A múlt héten fogadta el a felső ház Columbiában dr. Avery azon törvényjavaslatát, melynek értelmében mindazok, kik Ohio államba 16 even aluli fiuknak cigarettát eladnak, következőleg lesznek megbüntetve: Első alkalomkor 25 dollártól 100-ig pénzbírság vagy pedig 2 naptól 30 napig terjedő börtön, vagy mind a kettő, minden további kihágásért 50-től 300-ig pénzbírság, 5 naptól 60 napig terjedő börtön, vagy mind a kettő.

C s a r n o k.

Furosaságok az oláhfalviakról.

I.

Akkor történt e história, — mikor még divatban volt a ref. kollegiumokban a disputáció (vitatkozás) tartás egyes vallásos dogmai kérdések felett.

Székely-Udvarhelyen ugyanis egy alkalommal ilyen disputáció tűzetett ki az ev. ref.

collégium nagy termében, hol az volt a szokás, hogy a ki a vitaközösben részt akart venni, az elnöki asztalon levő egy nagy rozszant kalapba egy ezüst huszast kellett beletennie. A disputációknak, melyek nagy ünnepélyességgel folytak le, egy elnöke is volt, ki az ünnepélyt vezette és a kérdést tartozott fel tenni a disputálók egyikéhez s ha a feltett kérdésre megfelelt, akkor a kalapba összegyűlt pénzt elnyerte, ha pedig nem tudott megfelelni, akkor oda veszett a huszas.

Egy ilyen disputáció alkalmával János-bá egy szekér deszkával utnak indult Oláhfaluból Kolozsvár felé. Utközben Székely-Udvarhelyen kellett keresztül mennie s mikor a ref. kollégium előtt haladna el, megállítja ökreit, nagy csudálkozással függeszti szeméit a kollégium kapuja fölé festett nagy betűkre, hová ez volt kifestve felírva: „Ma nagy disputáció lesz.“ János-bá nagy megerőltetéssel kisillabizálta a feliratot, de gondolta magában, mi az ördögöt jelent ez, s a kapu előtt álló egy diákkal megmagyaráztatta. Vagy érdret fel benne, hátha elnyeri a pénzt. Megrázogatja a nyakában levő fekete sávokkal csikozott posztó tarisznyáját, vajjon a pénz benne van-e, a mit Juliska-né beletett utavalóul? Mikor hallá a pénz zörgését, fogta magát és az ostorát a járom palczára felakasztja s magát egy diákkal felvezéreltette a disputáció színhelyére.

János-bá benyitott az ajtón. A terem zsúfolásig telve volt, mert a disputációk iránt nagy volt az érdeklődés.

— Isten ágya meg kietőket — köszönté János-bá.

— Isten hozta kiedőt es — fogadá az elnök.

— Hát kiednek mi a baja, mit keres itt? — kérdé az elnök.

— Disputálni akarok én es — mondá János-bá.

— Igen, de akkor először pénzt kell letenni — mondá az elnök.

— Hát nekem es van, nehogy azt gondolják kietők, hogy aincsen — megrázza a tarka posztó tarisznyáját, melyből egy ezüst huszast kiemel s bele dobja az asztalon levő nagy kalapba.

— Igen, de én sietők, met az ökröm egy szekér deszkával a kollégium előtt áll — mondá János-bá.

— Jól van — mondá az elnök. Én hát teszek egy könnyű kérdést kiednek, a melyik éppen a kied eszinek felel meg.

Mondja meg nekünk hát egész bátorsággal, bátya, Krisztus Urunknak ki volt az anyja?

János-bá kezd mélyen gondolkozni, összeráncolja homlokát, vakarja fejét, de sehogy sem megy a dolog. Az egész közönség csak reá figyel, mindenfelé mély csend.

De hiába ráncolja össze homlokát, az esze nem akart váltani.

A közönség már kezdett zúgni, nem győzte várni a feleletet.

Az elnök is folytonosan sürgette.

Végre hosszas gondolkodás után kisütötte „Mária“. Mindenfelől felzúg az éljen a helyes, talpraesett feleletért s erre pedig János-bá fogta magát s a nagy kalap ezüst huszast beletöltötte a tarka posztó tarisznyába.

De ezzel nem elégedett meg az oláhfalvi atyafi s így szól: No má most mongyák meg kietők is azt a mit én kérdözök.

— De először esmét töltstük meg a kalapot ezüst huszasokkal — mondá János-bá.

Az oláhfalvi atyafi ismét összeráncolta homlokát és rövid gondolkodás után így szólalt meg:

Jaj uraim! én nem mögyök ojan mössze mint kietők, hanem csak azt mongyák meg neköm, ki vót az anyám?

— A szeme világa hallja-e kiednek — mondá az elnök, hát mi honnét tudjuk, hogy kiednek ki volt az anyja?

— No biz, ha nem tudják, akkor ez a kalap pénz es az enyém.

Megragadta a kalapot, ismét beletöltötte a tarisznyájába s e búcsú-szavakkal állott tovább: — Isten ágya meg kietőket ezután es jó egészségben. Erre a közönség csak ámula-bámula s mindenkinek szeme-szája tátva maradt.

II.

A székely embereknek a perlekedésre való nagy hajlamuk, azt hiszem, eléggé ismeretes, hiszen még ma is egy fél barázda földért hatodiziglen is képesek elperelni. József császár idejében is éppen perlekedtek az oláhfalviak; hogy miért és mi felett azt nem tudom, de arról bizonyos vagyok, hogy hiába folyamodtak a prókátorokhoz, mert peres ügyeiket nem tudták elintézni. Mikor látták, hogy senki sem tud segíteni rajtuk, két értelmesebb embert kiválasztottak maguk közül s felmenesztették a királyhoz peres ügyük elintézésére végett. De a kiválasztott két oláhfalvi atyafi nem akart üres marokkal megjelenni a császár előtt s egy dézsa sós tejet határozottak vinni ajándékba.

El is indult a két székely atyafi. Egyik András-bá, a másik Péter-bá volt, a falu nagyészü emberei. András-bá egy kötéllel a dézsa sóstejet felkötötte a hátára s az apostolok lován lassankint felgyalogoltak. Oláhfaluból Bécsbe. Mikor felérkeztek, a császár elé mentek s Péter-bá köszönté: Jó napot császár uram!

— Isten hozta — válaszolá a császár.

— Mű székőj embörök vagyunk Oláhfaluból, azért jöttünk a császár uramhoz, hogy ilyen meg ilyen bajunk van s hiába folyamodtunk a prókátorokhoz, met nem tudták elintézni. Mikor a peres ügyet Péter-bá nagy lelkesen elbeszélte, a császár azt mondá: — No jó, hát majd eligazítok én mindent.

Ekkor ele áll András-bá s azt mondá: — Mű ajándéka egy dézsa sóstejet hoztunk a császár uramnak.

— Mennyi erő a sós tej? — kérdé a császár.

— Hallod-e te Petör, mű meg se mértük, erigy mérd meg — mondá András-bá.

Péter-bá fogja magát, a nagy bocskorával bele lép a dézsa sós tejbe s e szavakkal állit be a császárhoz: — A térgyem kalácsáig ér ne. — A király mosolyogva felelé: — Nem azt kérdezem, meddig ér, hanem mennyit ér.

A császár ezután a szolgáltnak megparancsolá, hogy a sós tejet ürítsék ki, a dézsát adják át a kincstárnokának, hogy ezüst tallérokka és arannyal megtöltve előtte adják át. A császár egy iratot nyújtott át, mely szerint minden mértföldnyire, amerre utaznak deszkával, a marháikat kiereszthetik s etethetnek. A helyeket pedig uevezék el — király szabadjának.

A két oláhfalvi atyafinak nagy volt az öröme s mikorra már haza érkeztek, minden peres ügyeik el voltak már intézve.

III.

Egykor az oláhfalviak többen összetársalogva, mintegy tiz-tizenketten, doczkával utnak indulának Kolozsvár felé. Mennek, mendegélnek s utközben politizálnak a világ folyásáról, a falu dolgairól, s egyik-másik el-elkiáltja magát: „Hej daru! hej rendes!“ Mikor Udvarhely között utaztak a kollégium

előtt, azt mondja az egyik: „Jancsi koma hé! ugy megviszkete a fülem, hogy nem vettek bele hat hetet, megváltozik az üdö.“

Mennek, mendegélnek, egészen Fejéregyházáig, ott a „király szabadjának“ megeresztenek s az ökröknek enni adnak. Tüzet raknak, a puliszka-vizet oda teszik, hogy puliszkát főzzenek ebédre. Mig a puliszka megfőtt volna, az egyiknek ökre kidölt a járomból s megdöglött. A szegény székely olyan bus arcot vágott, hogy aki látta, a szíve csaknem megesett rajta. Kezd szokotálódni magában, hogy most mi tévős legyen, errefelé nem ismer senkit, kitől pénzt kérhetne kölcsön, más ökröt venni. Gondolá magában, bemegy gróf Hallerhez, aki itt lakott Fejéregyházán; elpanaszolja a szerencsétlenségét és pénzt kér más ökröt venni. Amint be akart menni, az inasok az ajtón állottak, s kérdé: Be lehet-e menni a grófhöz?

— Hallja, bátya! ne merjen bemenni, nagy gróf urak vannak, éppen az asztalnál ülnek s ebédelnek — mondá az inas.

Gondolá magában, nekem is éppen e kell, mert ha egyik nem, a másik ad pénzt kölcsön. — De előbb egyet-kettőt koppanszon az ajtón, hogy szabad-e? — mondá az inas.

De én nem koppantottam a veszett adtát, hanem az ajtóra kettőt jót ütöttem s avval beléptem — mondá a bátya, mikor kijött.

A mint belépett, levette a kalapját s a honya ala benyomta. — Jó napot adjon az Isten Haller János uram, az Isten ágya meg az asztalikat s a rajta való áldást es — köszönté a székely bácsi.

— Nohát tessék helyet foglalni az asztalnál s ebédeljen velünk — felelé a gróf.

— Én nem, met én es oda tettem a puliszka vizet, csak tessék az Isten áldásából, hanem azért fordultam be Haller János uramhoz, hogy egy kicsi mondani valóm vóna.

— Nohat maga éhes, nem ebédelt, jöjjön, ebédeljen velünk; ha még most tette oda a puliszka vizet, akkor még nem ett. Széklet elé, jöjjön, üljön ide ne — mondá a gróf.

Ételt tettek elebe s a mig ett, a gróf kérdé: — Nos mi a baja kiednek.

— Hej Haller uram, ehejt a „király szabadja“-ban a mint kieresztettem az ökrököt a járomból etetni, az egyik feldölt s megdöglött s nincs mivel a doczkámát elvinni elarusítani s nekem pénz kéne Haller János uram — mondá a székely bácsi.

— Hát mennyivel tudna venni? — kérdé a gróf.

— 100 huszassal tudnék venni Haller uram — mondá a székely bácsi.

A gróf az ebéd után a 200 husza t a markába nyomta s a béreseinek megrendelte a legszebb ökrét átadni. A székely bácsinak pedig azt mondá: — Hajtsd be szekered a deszkával.

Az oláhfalvi székely bácsi, a mint a deszkát bevittette a grófi udvarba, így szóla: — Én sietnék haza fele es má gróf ur, met az én feleségem megterhesedett, kicsikéje született s meg kéne körösztolni.

A gróf a deszkaért négy köből törökbuzát, négy köből kukoriczát töltetett s azt mondá: Ezt adom a deszkaért. — Az ökröt mint szerencsétlen embernek ajándékba adom, a 200 huszast pedig azzal a feltétellel adom ajándékba, hogy én leszek a keresztapja a fiunak s a neve legyen János, mert én is János vagyok. Minden három hónapban, egy esztendőben tehát négyszer hozzon egy-egy szekér deszkát. A keresztfiam nevelésére pedig mindannyiszor négy köből törökbuzát és négy köből tiszta buzat adok.

Az oláhfalvi székely bácsinak oly nagy volt az öröme, hogy alig várta hogy haza mehesse és a feleségének elbeszélhesse szerencsés utazását s azt is, hogy a fiának milyen jó keresztapára akadt. A gróf pedig több éven keresztül küldötte a keresztfiának a tisztelet díjat.

IV.

Az oláhfalviak egykor meglátták a harállyt s csudálkoztak miféle állat is lehet az. Az egyik elé áll: hogy az a tarka Jézus, ő látta a lyukat egy magas fán ahová be-repült. Összegyűlnek s azt határozták, fogják el. Tanakodnak, hogy mi módon foghassák el s abban állapodnak meg, hogy egy hosszú létrát visznek és felmáznak rajta. De megjegyzendő az erdőből nem volt szabad nekik fát vágni s a székely fűfáng most feltalálta magát; a királytól engedélyt kérnek egy lajtorjának a keresztben való átvivésére az erdőn. A király nem gondolva semmit, engedélyezte is.

A falu legkét erősebb embere megfogta lajtorja végét s amint vitték 50 ember előre vágta a fát, hogy haladhassanak a lajtorjával s mikor csaknem odaértek volna egy fa szerencsétlenségükre rádől s ketté törött a létra. Most szomorkodtak egyfelől a létráért, de más felől nagy volt az öröm, hogy sikerült a királyt kijátszani s fához juttatták.

E katasztrófa nem törte meg tervöket, hanem azon tanakodának hogyan menjenek fel, a fára. Egy öreg kitalálja magát s azt mondá: — öcsém! állj te alól, a másik föláll a válladra, harmadik ismét az ő vállára s így tovább mindaddig míg a legfelső a lyukat eléri. Mikor a legfelső fenn volt mondá: — elértem hé a lyukat — benyul megfogja a tarka Jézust benne s felülről azt kiáltja: — kezembe van a tarka Jézus, megfogtam. A legelső azt kiáltja vissza: — hol van hé! konyé, hadd lássam én es, mutasd. Uezezu vesd el magad s ezzel hirtelen kiugrott a konyé. A többiek lepottyantak, a felső pedig kezével fogva felakadt. Most már azon gondolkodának, hogy vegyék le s az egyik azt mondá: — ugy, hogy hajgálják a fejével addig, míg a kezé elszakad, akkor ő es lepottyan, mint mű. Dobálták is sokaig, de egyszer elszakadt a karja s a tarka Jézus ott maradt a kezével együtt, az ember pedig leestett.

V.

Fücsán esett, de megesett hajdanában a következő eset is az oláhfalviakkal. Ugyanis volt egy régi toronyuk, melynek régiséget hirdették a megfakult falak s már a moh s a fű is kezdette benőni. Egyszer vasárnap délelőtt elmentek a templomba és onnan kijöve a templom előtt összegyűlekeztek meghallgatni a falusi bíró hirdetését. Amint ott állanak, egyik föl talál tekinteni a templom tornyának a fedelére s így szól: — hé konyé! ne mit látok a toronytetején, milyen zöld vetés van; megvizsgálják miféle zöldseg lehet is ott. Hát egy bokor csaté volt s elkezdének felette kötölözni, hogy legyen.

A bíró elé áll s azt mondja: tartsunk gyűlést, hogy mit csináljunk vele. Azt határozták a falu bikájával etessék meg. Kötnek is egy nagy húzó kötelet a bika nyakára s két ember fölmege a toronyba húzni, a többi pedig taszitja alulról fölfelé. A taszítás, hogy annál könnyebb legyen borsóval is behintették a templom előtti tért s természetesen mikor taszították mind si-

kamlottak le s kiabáltak: — huzzátok csak konyék! mert halad. Mikor valahogy nagy küzködéssel felig felhúzták a fenn levő emberek egyike kiáltja: — taszitsd hé konyé! ne mint kívánja még a nyelvét es kinyujtotta. Amire már felhúzták volna a bikát ki is adta a lelkét es vissza eresztették szegényt, mert nem volt mi megegye a csatét.

VI.

Oláhfalvát egy eseregdedő patak szeli ketté, aki nem himé a meggyőződés kedvéért sétáljon oda s akkor bizonyos lesz felőle. Egyszer egy oláhfalvi bácsi amint halad el a patak partján rá akad egy rákra, amelyet bizonyosan a zsákmány szagja csalt ki oda. Kezdi a bácsi jól szemügyre venni vajjon miféle furesa állat is lehet az, látja ollói vannak, szabónak kell lenni a gyikoszadta gondolá magában. Kérdezősködik mindeakitől, de mindenki csak szabónak mondja. Isten ugye sege a mihelyt megláttam mingyárt gondoltam az ollóiról, hogy szabónak kell lenni — mondá a bátya.

A tisztelendő ur fia éppen akkor jött haza a kollégiumból s kérdék tőle — ugye bár ez a fekete állat szabó s az ollóival szab. A diák megmagyarázta nekik, hogy az nem szabó, amint hiszik, lábai ugyan ollóhoz hasonló, de azokat nem szabásra, hanem védelmezésre használja az ellenségeivel szemben. De az emberek nem hittek a diáknak azt mondták neki, hisz a diákok mind hunczutok.

Ők bizony megpróbálták, hogy valóban tud-e szabni ollóival. Kitesznek egy félvég posztót, hogy szabja ki nekik ruhának. A posztóra a rákot rá tették s amint az ollóval vágta mindenütt utána a posztót es egyszer csak azt vették észre, hogy nem ki van szabva, hanem össze-vissza van vaddalva a posztó s hasznavehetetlenné vált.

Most mindenki megharagudott a rákra, hogy ennyire kigunyolta őket; azon tanakodtak, hogy valami szigorú ítéletet hozzanak szegény fejére. Elé áll a falu bölcse s ezt az ítéletet indítványozza: — bele kell dobni a vízbe, hogy nyuvadjon bele. Helyes! — kiáltják mindenfelől az emberek s az ídítványt elfogadták. A rákot pedig nem bele, hanem visszadobták a vízbe.

Kolumbán István

Piaczi árak.

Nagy-Enyed, 1896. márczius 22.

Buza legjobb	100 kilogramm	7-50
" közepeszerű	"	7—
Kétszeres legjobb	"	7—
" közepeszerű	"	6-50
Rozs legjobb	"	5—
" közepeszerű	"	4-50
Zab legjobb	"	6—
" közepeszerű	"	5—
Kukoricza (tengeri)	100 kilogramm	5—
Burgonya	"	2—
Széna legjobb	egy szekér	5—
Szalma legjobb	"	2-50
Bikkfa 1 köbm. kereszttraktás nélkül, 1 m. hosszú	"	3-50
Cserfa 1 " " " " " " " " " "	"	3-50
Tölgyfa 1 " " " " " " " " " "	"	3-50
Faszén kemény	egy hektoliter	1-50
Marhahús	1 kilogramm	32—36
Sertéshús	"	40—44
Szalonna	"	64—72
Disznózsír	"	— 80
Vöröshagyma	"	— 15
Fokhagyma	"	— 20

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadók: Cirner és Lingner.

Cirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Enyed.

Nyílt tér.

(E rovatban közlötékét nem vállal felelősséget a szerk.)

ÉRTESÍTÉS.

Miután üzletem — az abban foglalt áruk egy nem ellenem vezetett végrehajtás alkalmával szabálytalanul lefoglaltatván — folyó hó 20-án este a bírósági végrehajtó által bezáratott és f. hó 21., 22. és 23. nap bezárva maradt, szükségesnek tartom b. vevőimmal ez uton tudatni, hogy előterjesztésem folytán a kir. járásbíró-ság 2072—1896. polg. sz. végzésével az egész eljárást, mint szabálytalan, megsemmisítette, lefoglalt áruimat a foglalás alól feloldotta és folyó hó 23-án este üzletemet bíróilag kinyitva, szabad rendelkezésemre vissza bocsátotta.

N.-Enyeden, 1896. márcz. 24-én.

Wokál János utoda.

Henneberg-selyem

esakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krajezártól 14 frt 65 krig méterenkint — sima, esikos. koczakozott mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb., a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (es. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájcba ezimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (1)

Sz. 22—1896. A. j.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium az 1896. évi márczius hó 12-én kelt 16524 számú rendeletével a Marosportuson lévő kántor-tanítói lak, templom és paplak helyreállítását 1276 frt 22 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1896. április hó 11. napjának d. e. 10 órájára a nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság hivatal-helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bannatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Nagyenyeden, 1896. márcz. 21-én.

678. 1—1.

Reinbold,
püligazgató

Fűz-veszőt

jó árban vásárol
a m. kir. orsz. fegyintézeti
kosárfonó gyár.

677. 1—3.

Mi a
Kathreiner-féle
Kneipp-malátá-kávé?

alódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyárjában módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból is különbözik ezen malátá-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tisztá gyártmány egész szomekben, miért is felette előnyösen használható, az őrlés és az okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatóságai vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

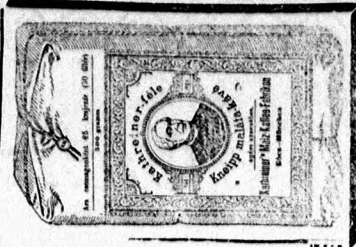
Eleinte csak harmadrésben, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jönnek bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszersmind a legizletesebb ital.

Leikiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-malátá-kávét használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csajják a közönséget, a vételnél vigyázzni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábeszélni! A valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott ártéként eladni.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTÁ-KÁVÉT

Mindenütt kapható - 1/2 kiló 25kr.

Kőbányai Polgári Serfőző-Részvénytársaság Budapest—Kőbányán.

➡ **Részvénytőke négy millió korona.** ➡

Van szerencsénk az érdekelt körökkel tisztelettel tudatni, hogy

NAGY-ENYEDEN

PAPP GYULA bizományosunknál

egy kizárólagos főraktárt létesítettünk, a hol is söreink úgy hordókban, valamint

➡ **légmentes töltőgéppel** ➡

teltett palaczkokban mindenkor az országszerte ismert kitűnő minőségben és napenként friss töltésben kaphatók.

Kérjük a tisztelt érdekelt feleket, hogy sörszükségletük tedezése végett bizalommal forduljanak nevezett főraktárosunkhoz, a ki feladatának fogja ismerni a t. fogyasztók igényeinek lelkiismeretesen és kellő pontossággal megfelelni.

Tisztelettel

Arjegyzék kívánatra bérmentve azonnal megküldetük.

a Kőbányai Polgári Serfőző részvénytársaság igazgatósága.

Sörnemek:

Polgársör márcziusi, Királysör, Szent István sör pilseni módszer szerint, Kőbányai Barátsör bajor módszer szerint, Kiviteli márcziusi.

Girner és Lingner

Jroda: Fötér 38. sz.

Papirzacskó- és Pénztári tömb Gyár, Könyvnyomda

vállalat

Telefon-sz. 5. és 6.

Nagy-Enyeden

Ujdonságok
mindig nagy választékban

Modern berendezése, dús
fölszerelése s jeles mun-
ka-erőinél fogva képes
az erdélyrészi hasonnemű
vállalatokkal versenyezni
ugy az árak, mint a mun-
kák kivitele tekintetében.

öt gyorsajtóval működik

Nyomda

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

A „Közérdek“

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék leg-
elterjedtebb lapjainak, s mint ilyen,

hirdetések közlésére

kiválóan alkalmas.

Aki tehát olcsón s biztos sikerrel akar hirdetni,
forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.